

(p - integrali)

$\int_1^{\infty} \frac{1}{x^p} dx$ integrali, p'nin hangi değeri için yakınsaktır?

$$\int_1^{\infty} \frac{1}{x^p} dx = \lim_{t \rightarrow \infty} \left(\int_1^t \frac{1}{x^p} dx \right)$$

$$x^{-p} \rightarrow \frac{x^{-p+1}}{-p+1}$$

$$= \lim_{t \rightarrow \infty} \left(\frac{x^{-p+1}}{-p+1} \right) = \lim_{t \rightarrow \infty} \left(\frac{t^{-p+1}}{-p+1} - \frac{1^{-p+1}}{-p+1} \right)$$

$p=1 \rightarrow \int_1^{\infty} \frac{1}{x} dx = \infty$ ıraksak.

$p < 1 \Rightarrow \lim_{t \rightarrow \infty} t^{-p+1} = \infty$

$p > 1 \Rightarrow -p+1 < 0 \Rightarrow \lim_{t \rightarrow \infty} \left(\frac{t^{-p+1}}{-p+1} - \frac{1}{-p+1} \right) = \frac{1}{p-1}$

!

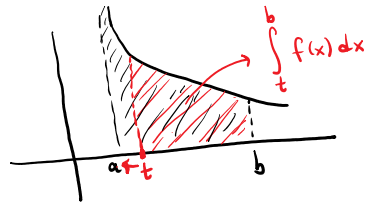
$$\int_1^{\infty} \frac{1}{x^p} dx = \begin{cases} \infty \text{ ıraksaktır.} & p < 1 \\ \infty \text{ ıraksaktır.} & p = 1 \\ \frac{1}{p-1} \text{ yakınsaktır.} & p > 1 \end{cases}$$

$\int_1^{\infty} \frac{1}{x^5} dx = \frac{1}{4}$ yakınsak.

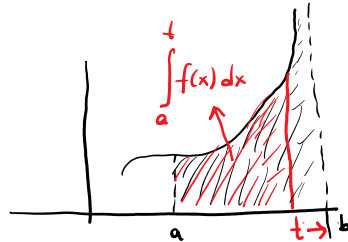
$\int_1^{\infty} \frac{1}{\sqrt{x}} dx = \infty$ ıraksaktır.

2. Tip Sonsuz Sınırlılık \rightarrow (Dikey asimptot var)

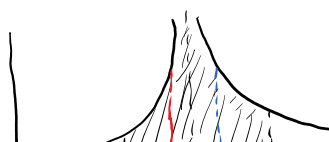
$$\int_a^b f(x) dx = ?$$

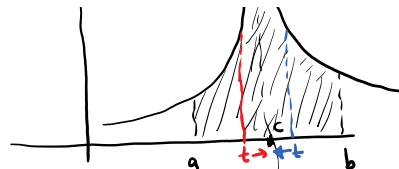
$$\lim_{t \rightarrow a^+} \int_t^b f(x) dx$$

$$\lim_{t \rightarrow b^-} \int_a^t f(x) dx$$

$$= \int_a^c f(x) dx + \int_c^b f(x) dx$$

$$= \int_a^c f(x) dx + \int_c^b f(x) dx$$

$$\lim_{t \rightarrow c^-} \left(\int_a^t f(x) dx \right) + \lim_{t \rightarrow c^+} \left(\int_t^b f(x) dx \right)$$

yalnızca + yalnızca = yalnızca ✓
herhangi biri iraksak ise sonuç = iraksak.

Öm

$$\int_2^5 \frac{1}{\sqrt{x-2}} dx = ?$$

2

2

5

t

t → 2⁺

x=2 'de soner sınırlıdır var.

$$= \lim_{t \rightarrow 2^+} \left(\int_t^5 \frac{1}{\sqrt{x-2}} dx \right) = ?$$

$$u = x-2 \quad \frac{du}{dx} = 1 \quad u^{-1/2} \quad \frac{u^{1/2}}{1/2} = 2\sqrt{u}$$

$$= \lim_{t \rightarrow 2^+} \left(2\sqrt{x-2} \Big|_t^5 \right)$$

$$= \lim_{t \rightarrow 2^+} \left(2\sqrt{3} - \frac{2\sqrt{t-2}}{0} \right) = 2\sqrt{3} \quad \text{yalnızca t.r.}$$

Öm

$$\int_0^{\pi/2} \sec x dx = \lim_{t \rightarrow \frac{\pi}{2}^-} \left(\int_0^t \sec x dx \right)$$

π/2

0

sec x

1/cos x

$$= \lim_{t \rightarrow \frac{\pi}{2}^-} \left(\ln |\sec x + \tan x| \Big|_0^t \right)$$

$$= \lim_{t \rightarrow \frac{\pi}{2}^-} \left(\underbrace{\ln |\sec t + \tan t|}_{\infty} - \underbrace{\ln |\sec 0 + \tan 0|}_{\ln 1 = 0} \right) = \infty \quad \text{iraksak t.r.} \quad \checkmark$$

~~→~~

Öm

$$\int_0^3 \frac{dx}{x-1} = \int_0^1 \frac{dx}{x-1} + \int_1^3 \frac{dx}{x-1}$$

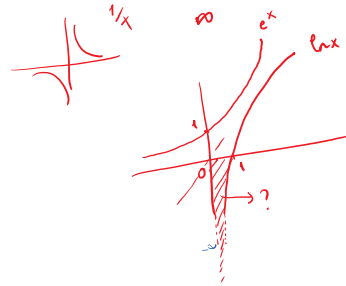
$$= \lim_{t \rightarrow 1^-} \left(\int_0^t \frac{dx}{x-1} \right) + \lim_{t \rightarrow 1^+} \left(\int_t^3 \frac{dx}{x-1} \right)$$

$$= \lim_{t \rightarrow 1^-} \left(\int_0^t \frac{1}{x-1} \right) \cdot \lim_{t \rightarrow 1^+} \left(\int_t^1 \frac{1}{x-1} \right)$$

$$= \lim_{t \rightarrow 1^-} \left(\underbrace{\ln|t-1|}_{-\infty} - \underbrace{\ln|0-1|}_0 \right) + \lim_{t \rightarrow 1^+} \left(\underbrace{\ln|3-1|}_{\ln 2} - \underbrace{\ln|t-1|}_{\infty} \right) \rightarrow \text{ıraksaktır.}$$

ör

$$\int_0^1 \ln x \, dx = \lim_{t \rightarrow 0^+} \left(\int_t^1 \ln x \, dx \right)$$

ör

$$= \lim_{t \rightarrow 0^+} \left((x \ln x - x) \right)_t^1$$

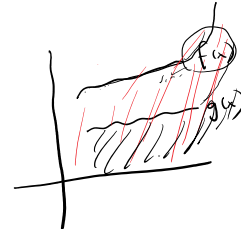
$$= \lim_{t \rightarrow 0^+} \left[\underbrace{(1 \cdot \ln 1 - 1)}_{-1} - \underbrace{\left(\frac{0 \cdot \infty}{0} \right)}_0 \right] = -1 - 0 = -1 \rightarrow \text{yakınsaktır}$$

$$\lim_{t \rightarrow 0^+} t \ln t = \lim_{t \rightarrow 0^+} \frac{\ln t}{1/t} \xrightarrow{L} \lim_{t \rightarrow 0^+} \frac{1/t}{-1/t^2} = 0$$

Genelleştirilmiş İntegraller için Karşılaştırma Testi

f, g sürekli fonk. olm. üzere,

$$f(x) \geq g(x) \geq 0$$

* Eğer $\int_a^\infty f(x) \, dx$ yakınsak ise, $\int_a^\infty g(x) \, dx$ de yakınsaktır.

$\int_a^\infty f(x) \, dx$ ıraksak ise, bir şey söyleyemeyiz.

* Eğer $\int_a^\infty g(x) \, dx$ ıraksak ise, $\int_a^\infty f(x) \, dx$ de ıraksaktır.

$\int_a^\infty g(x) \, dx$ yakınsak ise, bir şey söyleyemeyiz.

! Büyük olan yakınsaksa, küçük olan da yakınsaktır.
Küçük olan ıraksaksa, büyük olan da ıraksaktır.

$$\int_1^\infty \frac{1}{x^p} \, dx = \begin{cases} p < 1 & \text{ıraksak} \\ p = 1 & \text{ıraksak} \\ p > 1 & \text{yakınsak} \end{cases}$$

$$\int_1^{\infty} \frac{1}{x^p} dx = \begin{cases} p=1 & \text{ıraksak} \\ p>1 & \text{yakınsak} \end{cases}$$

$$\int_0^1 \frac{1}{x^p} dx = \begin{cases} p \geq 1 & \text{ıraksak} \\ p < 1 & \text{yakınsak} \end{cases}$$

$$\int_0^{\infty} e^{ax} dx = \begin{cases} a < 0 & \text{yakınsak} \\ a \geq 0 & \text{ıraksak} \end{cases}$$

Karşılaştırma için
en sık kullanılan
integraler.

Öm

$$\int_{\pi}^{\infty} \frac{1+\sin x}{x^2} dx \quad \text{integralinin} \\ \text{yakınsaklık durumunu} \\ \text{inceleyiniz.}$$

$$-1 \leq \sin x \leq 1$$

$$0 \leq 1+\sin x \leq 2$$

$$0 \leq \frac{1+\sin x}{x^2} \leq \frac{2}{x^2} \quad \begin{matrix} \text{yakınsak.} \\ \text{Büyük olan yakınsak.} \end{matrix} \Rightarrow \int_{\pi}^{\infty} \frac{1+\sin x}{x^2} dx \text{ yakınsaktır.}$$

$$\int_{\pi}^{\infty} \frac{2}{x^2} dx = \lim_{t \rightarrow \infty} \left(-\frac{2}{x} \right)_{\pi}^t = \lim_{t \rightarrow \infty} \left(-\frac{2}{t} + \frac{2}{\pi} \right) = \frac{2}{\pi} \rightarrow \text{yakınsaktır.}$$